

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Комітету
19.01.2018 р.

ЗВІТ
щодо роботи Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів,
учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з
інвалідністю за період сьомої сесії Верховної Ради України восьмого
скликання (вересень 2017 - січень 2018 року)

Впродовж сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання членами Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (далі – Комітет) та працівниками його секретаріату було здійснено роботу з підготовки і проведення 9 засідань Комітету, на яких розглянуто 26 питань.

РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНОПРОЕКТНОЇ
ФУНКЦІЇ

1. За результатами попереднього розгляду законопроектів на засіданнях Комітету подано до Верховної Ради України 12 висновків по законопроектах, з опрацювання яких Комітет визначений головним. З них рекомендовано:

прийняти за основу та в цілому – 2 законопроекти;

прийняти за основу – 3 законопроекти;

прийняти у другому читанні і в цілому – 1 законопроект;

повернути на доопрацювання ініціаторам – 1 законопроект;

відхилити – 5 законопроектів.

Попередні висновки до 3 проектів законодавчих актів подані до відповідних парламентських комітетів, що визначені головними з їх опрацювання.

На пленарних засіданнях Верховної Ради України розглянуто 17 проектів законодавчих актів, з підготовки яких Комітет визначено головним. З них:

- прийнято 2 закони України, а саме:

1) Закон України від 14 листопада 2017 року № 2203-VIII «Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо посилення соціального захисту учасників антитерористичної операції, учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих таких осіб» (законопроект реєстр. № 5697 від 23 січня 2017 року, поданий Кабінетом Міністрів України).

Законом надано статус «Постраждалий учасник Революції Гідності» особам, які брали участь у масових акціях громадянського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за євроінтеграцію та проти режиму Януковича і на виконання Закону України «Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадянського протесту та членам їх

сімей» включені до переліку осіб, які під час участі в Революції Гідності отримали тілесні ушкодження (тяжкі, середньої тяжкості, легкі) та звернулися за медичною допомогою у період з 21 листопада 2013 року по 30 квітня 2014 року. Таким особам надано право на пільги, які передбачені для учасників бойових дій.

Законом визначено статус інваліда війни для громадян, які стали інвалідами внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, та населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення під час проведення антитерористичної операції та надано відповідні пільги зазначеним особам.

Право на встановлення статусу інваліда війни надано також учасникам антитерористичної операції, які визнані інвалідами внаслідок захворювання, отриманого під час участі в АТО.

Крім цього, у тексті зазначеного Закону терміни «Велика Вітчизняна війна» замінено на «Друга світова війна»;

2) Закон України від 19 грудня 2017 року № 2249 - VIII «**Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю**» (законопроект реєстр. № 6710 від 13 липня 2017 року, поданий Кабінетом Міністрів України).

Законом внесено зміни до Кодексу законів про працю України, Сімейного кодексу України, законів України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», «Про прокуратуру», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та деяких інших. Цими змінами, зокрема, пропонується слова «інвалід», «особа з обмеженими фізичними можливостями», «інвалід війни» та «дитина-інвалід» в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами «особа з інвалідністю», «особа з інвалідністю внаслідок війни» та «дитина з інвалідністю» у відповідних відмінках і числах;

- прийнято за основу 1 законопроект:

проект Закону про внесення зміни до Закону України "Про реабілітацію інвалідів України" щодо встановлення групи інвалідності учасникам антитерористичної операції, реєстр. № 7161;

- повернуто на доопрацювання суб'єктам права законодавчої ініціативи 11 законопроектів, знято з розгляду у зв'язку з відкликанням 3 законопроекти.

У Державному бюджеті України на 2018 рік враховано пропозиції Комітету щодо:

1. Передбачення коштів для забезпечення житлом:

а) внутрішньо переміщених осіб, які брали участь в антитерористичній операції та одержали статус інваліда війни або учасника бойових дій;

б) учасників бойових дій на території інших держав з інвалідністю I-II групи та членів сімей загиблих таких осіб.

Таким чином в Державному бюджеті України на 2018 рік передбачені такі бюджетні програми:

бюджетна програма по КПКВК 2511120 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов» із сумою видатків 329 812,8 тис. гривень;

бюджетна програма по КПКВК 2511190 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, та визнані інвалідами війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-20 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та які потребують поліпшення житлових умов» із сумою видатків 25 000,0 тис. гривень;

бюджетна програма по КПКВК 2511200 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов» із сумою видатків 200 000,0 тис. гривень;

2. Розділення бюджетної програми по КПКВК 2501220 „Фінансова підтримка громадських об'єднань інвалідів та ветеранів, заходи з відвідування військових поховань і військових пам'ятників та з відзначення Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні” на дві окремі:

бюджетна програма по КПКВК 2505030 «Фінансова підтримка громадських об'єднань ветеранів, заходи з відвідування військових поховань і військових

пам'ятників та з відзначення святкових, пам'ятних та історичних дат» із сумою видатків 20928,6 тис. гривень;

бюджетна програма по КПКВК 2507020 „Фінансова підтримка громадських об'єднань інвалідів” з обсягом видатків 80 205,5 тисяч гривень.

Також в бюджеті враховані доручення Кабінету Міністрів України, передбачені Рекомендаціями парламентських слухань на тему: "Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи", які схвалені Постановою Верховної Ради України від 09.02.2017 року № 1843, щодо:

1. **Запровадження окремої бюджетної програми** для санаторно-курортного лікування та реабілітації **постраждалих учасників масових акцій громадського протесту**. Це бюджетна програма по КПКВК 2505150 «Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням із застосуванням сучасних технологій постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції» із сумою видатків 109 021,8 тис. гривень.

2. Забезпечення невідкладної виплати державної допомоги, встановленої Законом України "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей". Це бюджетна програма по КПКВК 2501190 «Надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року та особам, які отримали тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях» із сумою видатків 294 020,2 тис. гривень.

Прийнято також 3 закони України, співавторами яких є народні депутати України – члени Комітету:

- Закон України від 7 грудня 2017 року № 2234-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» (*законопроект реєстр. № 7277 від 10 листопада 2017 року, поданий н.д. І.Луценко, М.Бурбаком та ін.*);

- Закон України від 9 листопада 2017 року № 2191-VIII «Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2017 рік» (*законопроект реєстр. № 7258 від 6 листопада 2017 року, поданий н.д. А.Герасимовим, М.Бурбаком*);

- Закон України від 16 листопада 2017 року № 2211-VIII «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів» (*законопроект реєстр. № 5496 від 6 грудня 2016 року, поданий н.д. Є.Унгуряном, Є.Рибчинським та ін.*).

РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ

Комітет 15 листопада 2017 року провів розширене засідання, на якому було розглянуто питання щодо стану реалізації Рекомендацій парламентських слухань на тему: "Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їх сімей: стан і перспективи", що відбулися 18 жовтня 2016 року.

У засіданні Комітету взяли участь понад 100 осіб, серед яких були представники центральних органів державної влади, відповідальних за виконання рекомендацій, та представники громадських організацій учасників АТО.

За інформацією відповідальних міністерств та відомств, ними виконано більшість з 43 Рекомендацій парламентських слухань. Проте громадські активісти не погодилися з їхньою позицією, навівши конкретні факти, що свідчать про невиконання Рекомендацій. За результатами проведеного аналізу Комітет також дійшов висновку, що значна частина Рекомендацій залишилась без виконання. Зокрема, акцентовано увагу на:

- відсутність комплексного порядку забезпечення учасників АТО інформацією про їхні права та соціальний захист;

- незабезпечення внесення до Єдиного реєстру учасників АТО відомостей про інвалідність таких осіб; відсутність спрощеного механізму подачі документів учасниками АТО для надання їм відповідного статусу, зокрема, шляхом обміну інформацією між відповідними органами;

- невжиття заходів щодо створення Національного військового меморіального кладовища; незабезпечення фінансування за рахунок держбюджету нейрореабілітації учасників АТО;

- відсутність програми діагностування та лікування інфекційних захворювань осіб, які брали (беруть) участь в АТО;

- невжиття заходів щодо створення Національного центру психологічної реабілітації; невиконання заходів щодо виділення додаткових коштів на покращення матеріально-технічної бази госпіталів ветеранів війни та центрів медико-психологічної реабілітації і придбання для них сучасного обладнання;

- незатвердження органами місцевого самоврядування планів зонувань населених пунктів або детальних планів території, тощо.

Наданням пільг та інших держгарантій ветеранам війни, в тому числі учасникам АТО, займається понад 20 органів виконавчої влади, що породжує колективну безвідповідальність. Це, на думку членів Комітету, в черговий раз переконує в необхідності створення єдиного органу державної влади, який буде нести відповідальність за належний соціальний захист українських ветеранів.

Питання посилення соціального захисту учасників АТО, в тому числі шляхом утворення Міністерства у справах ветеранів України, стало предметом обговорення під час проведення **розширеного засідання Комітету, що відбулося 17 січня 2018 року.**

За результатами обговорення прийнято рішення підготувати та внести від Комітету на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради

України про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо створення Міністерства України у справах ветеранів.

На виконання зазначеного рішення народними депутатами України – членами Комітету подано на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо створення Міністерства України у справах ветеранів - центрального органу виконавчої влади для забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни» (реєстр. № 7505 від 18.01.2018).

В межах виконання контрольної функції на засіданнях Комітету були заслухані також питання:

- **8 листопада 2017 року** – про стан реалізації Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» за 10 місяців 2017 року в частині виконання бюджетних програм, які пов'язані із соціальним захистом ветеранів, учасників антитерористичної операції, учасників Революції Гідності та людей з інвалідністю;

- **6 грудня 2017 року** - про розгляд звернень громадських організацій ветеранів військової служби щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення колишніх військовослужбовців.

РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ

З урахуванням рішення Комітету від 8 листопада 2017 року про створення при Комітеті **робочої групи щодо внесення змін до законодавства з метою виокремлення в окрему категорію учасників антитерористичної операції – внутрішньо переміщених осіб**, а також рішення Комітету від 15 листопада 2017 року щодо затвердження її складу відбулося два засідання зазначеної робочої групи: 23 листопада та 21 грудня 2017 року.

Заступник голови Комітету Гаврилюк М.В. 11 грудня 2017 року провів **особистий прийом громадян**. Під час прийому було прийнято 16 відвідувачів, які загалом порушили 24 питання. Найактуальнішими серед них були питання соціального захисту – 10 (або 42% від їх загальної кількості); житлової політики – 5 (або 21 %); забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізації прав і свобод громадян – 4 (або 17 %). В ході прийому чотирьом заявникам було дано усні роз'яснення з порушених ними питань, звернення інших відвідувачів були опрацьовані та невідкладно направлені для розгляду до відповідних органів державної влади і місцевого самоврядування.

Протягом сьомої сесії народні депутати України – члени Комітету та працівники секретаріату взяли участь у різних заходах, зокрема таких як:

- круглий стіл на тему: «Урядова пенсійна реформа – перший крок на шляху побудови сучасного пенсійного забезпечення в Україні» (5 вересня 2017 року, Секретаріат Кабінету Міністрів України);

- презентація проекту «Індекс соціальної згуртованості та примирення для східної України (SCORE)» (15 вересня 2017 року, ПроООН, Дитячий фонд ООН);
- круглий стіл на тему: «Психологічна реабілітація та психіатрична допомога учасникам АТО. Шляхи зменшення рівня суїцидів серед військовослужбовців та демобілізованих із зони АТО» (18 вересня 2017 року, Комітет ВРУ з питань охорони здоров'я);
- практикум для посадових осіб місцевого самоврядування з питань соціального захисту населення (28-29 вересня 2017 року, Комітет ВРУ з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування);
- круглий стіл на тему: «Проблемні питання виконання органами виконавчої влади Закону України «Про гуманітарну допомогу» для потреб антитерористичної операції» (20 жовтня 2017 року, Комітет ВРУ з питань охорони здоров'я);
- підсумкова конференція для презентації результатів реалізації проекту «Психосоціальні зерна миру: реабілітація після травми та громадянський активізм» (26 жовтня 2017 року, Представництво «International alert» в Україні);
- галузевий форум з обговорення фінансування та реформування місцевих галузей соціальної сфери: освіта, охорона здоров'я, соціальний захист (6 листопада 2017 року, Асоціація міст України);
- міжнародна конференція «Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі у світлі реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю» (22 листопада 2017 року, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»).

Народні депутати України – члени Комітету та працівники секретаріату брали участь у роботі колегій, семінарів, конференцій, симпозіумів та інших заходів з питань, що відносяться до предметів відання Комітету, зокрема:

- Ради у справах осіб з інвалідністю при Кабінеті Міністрів України;
- Колегії Міністерства соціальної політики України;
- Ради з координації роботи щодо надання волонтерської та благодійної допомоги при Міністерстві соціальної політики України;
- Міжвідомчої комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера і деяких інших категорій осіб відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (при Державній службі України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції);
- експертної групи Фонду соціального захисту інвалідів з розгляду документів щодо протезування та/або ортезування учасників АТО, які втратили функціональні можливості кінцівок тощо.

За звітний період у Комітеті опрацьовано близько **650 звернень громадян і громадських організацій та 4 запити на публічну інформацію.**

Питання організаційного забезпечення секретаріатом законотворчої, інформаційної та іншої фахової діяльності Комітету регулярно розглядались на нарадах працівників секретаріату.

Керівник секретаріату Комітету

Н. Шамбір